

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Тютюнник П. С., Волошан І. Г., Сахаров П. О.

НАВЧАЛЬНА БУХГАЛТЕРІЯ

УДК 657.2 (075)

ББК 65.052.2я7

Т 98

Рецензенти: докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри економічного аналізу та обліку Національного технічного університету "ХПІ" *Манойленко О. В.*; докт. екон. наук, професор, завідувач кафедри фінансів Харківського державного університету харчування та торгівлі *Крутова А. С.*

Рекомендовано до видання рішенням вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Протокол № 13 від 06.07.2015 р.

Авторський колектив: канд. екон. наук, професор Тютюнник П. С. – вступ, п. 1 – 7; канд. екон. наук, доцент Волошан І. Г. – п. 8 – 13; канд. екон. наук, доцент Сахаров П. О. – п. 14 – 19.

Тютюнник П. С.

Т 98 Навчальна бухгалтерія : навчально-практичний посібник / П. С. Тютюнник, І. Г. Волошан, П. О. Сахаров ; за заг. ред. канд. екон. наук, професора Тютюнника П. С. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 204 с. (Укр. мов.)

ISBN 978-966-676-609-3

Викладено загальні методичні рекомендації щодо виконання практичного завдання з бухгалтерського обліку в умовах комп'ютерної програми "1С: Бухгалтерія". Розглянуто господарські операції, які відбуваються в діяльності акціонерного товариства: рух грошових коштів у касі та на банківських рахунках; процеси постачання, виробництва та збуту; рух основних засобів, інших необоротних матеріальних і нематеріальних активів; фінансові інвестиції, власний капітал і банківські кредити; витрати та доходи майбутніх періодів; розрахунки з працівниками підприємства, різними дебіторами та кредиторами, бюджетом, Пенсійним фондом тощо.

Рекомендовано для студентів спеціальності 8.03050901 "Облік і аудит" для проходження практики на віртуальному підприємстві з організаційно-правовою формою господарювання "Публічне акціонерне товариство".

УДК 657.2 (075)

ББК 65.052.2я7

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2015

© Тютюнник П. С., Волошан І. Г.,

Сахаров П. О., 2015

ISBN 978-966-676-609-3

Зміст

Вступ.....	3
1. Загальні методичні рекомендації.....	5
1.1. Відомості про підприємство.....	5
2. Господарські операції.....	33
2.1. Облік грошових коштів.....	33
2.1.1. Готівка.....	33
2.1.2. Господарські операції на рахунках банку у національній валюті.....	43
2.1.3. Господарські операції на рахунках банку в іноземній валюті.....	60
2.2. Облік кредитів банку.....	70
2.2.1. Довгострокові кредити банку.....	70
2.2.2. Короткострокові кредити банку.....	72
3. Облік придбання виробничих запасів, товарів.....	75
3.1. Придбання виробничих запасів.....	75
3.2. Придбання товарів.....	83
4. Облік основних засобів.....	84
4.1. Господарські операції з придбання основних засобів.....	84
4.2. Господарські операції з руху основних засобів.....	85
5. Облік інших необоротних матеріальних активів.....	89
5.1. Господарські операції з придбання інших необоротних матеріальних активів.....	89
5.2. Господарські операції з руху інших необоротних матеріальних активів.....	91
6. Облік нематеріальних активів.....	96
6.1. Господарські операції з придбання нематеріальних активів.....	96
6.2. Господарські операції з руху нематеріальних активів.....	96
7. Облік розрахунків з працівниками за заробітною платою.....	100
7.1. Відомості про працівників для використання у нарахуванні заробітної плати.....	100
7.2. Нарахування заробітної плати за її видами.....	108
7.3. Утримання із заробітної плати.....	118
7.4. Виплата заробітної плати.....	120
7.5. Нарахування єдиного внеску до Пенсійного фонду.....	122

8. Списання сировини та матеріалів на виробництво. Витрати на комунальні послуги	122
8.1. Списання виробничих запасів на виробництво	122
8.2. Списання малоцінних швидкозношуваних предметів, запасних частин і палива	131
8.3. Облік витрат на комунальні послуги	131
9. Облік фінансових інвестицій	134
9.1. Господарські операції з поточними фінансовими інвестиціями	134
9.2. Господарські операції з довгостроковими фінансовими інвестиціями	136
10. Облік процесу виробництва	137
10.1. Визначення фактичної собівартості випущеної продукції	137
11. Облік процесу збуту	141
11.1. Відвантаження готової продукції покупцям	141
11.2. Відвантаження товарів покупцям і розрахунки з ними	145
11.3. Формування витрат на збут	146
12. Облік розрахунків з різними дебіторами	148
12.1. Довгострокова дебіторська заборгованість	148
12.2. Розрахунки з підзвітними особами	149
12.3. Розрахунки за нарахованими доходами	159
12.4. Розрахунки за претензіями	160
12.5. Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків	161
13. Облік розрахунків за довгостроковими зобов'язаннями	162
13.1. Довгострокові векселі видані	162
13.2. Довгострокові зобов'язання за облігаціями	163
14. Облік розрахунків з різними кредиторами	163
14.1. Короткострокові векселі видані	163
14.2. Розрахунки за нарахованими відсотками	164
15. Облік витрат майбутніх періодів	165
15.1. Формування витрат майбутніх періодів	165
16. Облік доходів і витрат	166
16.1. Дохід від іншої операційної діяльності	166
16.2. Дохід від фінансової діяльності	167
16.3. Інші доходи від звичайної діяльності	169
16.4. Адміністративні витрати	169
16.5. Витрати іншої операційної діяльності	171

17. Доходи майбутніх періодів.....	173
17.1. Формування доходів майбутніх періодів.....	173
17.2. Включення доходів майбутніх періодів до складу доходів звітнього періоду.....	174
18. Облік власного капіталу.....	174
18.1. Статутний капітал.....	174
18.2. Додатковий капітал.....	176
18.3. Резервний капітал.....	176
18.4. Нерозподілений прибуток.....	177
18.5. Неоплачений капітал.....	177
19. Закриття звітнього місяця.....	178
Рекомендована література.....	180
Додатки.....	181